

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSIKAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS UŽSTATO SISTEMOS ADMINISTRATORIAUS VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS IR VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SUBJEKTŲ SPRENDIMŲ ATITIKTIES KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2022 m. spalio 11 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2022 m. spalio 11 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl viešosios įstaigos Užstato sistemos administratoriaus (toliau – USAD) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams ir viešojo administravimo subjektų sprendimų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba, atsižvelgdama į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2020 m. sausio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2961-624/2019 (toliau – LVAT nutartis)¹, atliko papildomą vertinimą dėl galimo Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio ir 7 straipsnio reikalavimų pažeidimo pagal Vši „Užstatas“ (toliau – Pareiškėjas) prašymą dėl Konkurencijos įstatymo pažeidimų tyrimo atlikimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje (toliau – Pareiškimas)², kuris papildytas vėlesniais raštais pateikta informacija.

- (3) Pareiškime Pareiškėjas nurodo keturis galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus:
- (a) USAD veiksmus, kuriais galimai piktnaudžiaujama dominuojančia padėtimi;
  - (b) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir jai pavaldžių priežiūros bei kontrolės institucijų sprendimus, kurie, Pareiškėjo teigimu, neužtikrina sąžiningos konkurencijos laisvės, teikia privilegijas USAD ir diskriminuoja Pareiškėją ir dėl kurių atsirado konkurencijos sąlygų skirtumai atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams;
  - (c) asociacijos LIETUVOS ALUDARIŲ GILDIJA (toliau – LAG), LIETUVOS PREKYBOS ĮMONIŲ ASOCIACIJOS (toliau – LPIA) ir Lietuvos natūralaus mineralinio vandens gamintojų asociacijos (toliau – LNMVGA) veiksmus įsteigiant ir įgyjant USAD kontrolę, Pareiškėjo teigimu, apeinant Konkurencijos įstatyme numatytas koncentracijų priežiūros procedūras;
  - (d) Pareiškėjo teigimu, didžiausi LAG, LPIA ir LNMVGA nariai atsisakė bendradarbiauti su Pareiškėju dėl dalyvavimo per jį užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje ir taip sudarė konkurenciją ribojantį susitarimą sudaryti išimtinės sąlygas atitinkamoje rinkoje veikti tik USAD.

¹ Bylos 2 tomas, 2–21 lapai, taip pat [interaktyvus] <
<https://liteko.teismai.lt/viesasprenvimupaiska/tekstas.aspx?id=fdfe7cae-a19f-4efe-a74f-60c95f08ecff>>.

² Bylos 1 tomas, 1–118 lapai.

(4) Konkurencijos taryba 2018 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 1S-53 (2018) „Dėl atsisakymo pradėti Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo reikalavimų pažeidimo tyrimą pagal VŠĮ „Užstatas“ pareiškimą“³ (toliau – Nutarimas) atsisakė pradėti tyrimą dėl Konkurencijos įstatymo 4, 5, 7, 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies pažeidimų. Šį Nutarimą Pareiškėjas apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui (toliau – VAAT), kuris 2018 m. spalio 8 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eI-3108-1063/2018 (toliau – VAAT sprendimas) paliko Nutarimą galioti. Pareiškėjas VAAT sprendimą apskundė apeliacine tvarka.

(5) LVAT nutartimi panaikinta Konkurencijos tarybos Nutarimo dalis, kuria atsisakyta pradėti tyrimą dėl Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio ir 7 straipsnio reikalavimų pažeidimo pagal Pareiškėjo Pareiškimą, ir nuspręsta klausimą dėl tyrimo pradėjimo pagal šią Pareiškimo dalį perduoti Konkurencijos tarybai nagrinėti iš naujo.

(6) LVAT nutartimi patvirtinta Konkurencijos tarybos išvada dėl to, kad yra pagrindas atsisakyti pradėti tyrimą pagal Pareiškėjo argumentus, nurodytus šio nutarimo (3)(c) ir (3)(d) pastraipose, dėl galimo Konkurencijos įstatymo 5 bei 9 straipsnio 2 dalies ir 10 straipsnio 1 dalies pažeidimų, todėl Konkurencijos taryba šių aplinkybių nebevertina.

1. Skundžiami USAD veiksmai dėl galimo prieštaravimo Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams

(7) Pareiškėjas skundžia USAD veiksmus, kuriais, anot Pareiškėjo, USAD užkerta Pareiškėjui kelią įeiti į užstato už vienkartinės pakuotes sistemos rinką⁴ ir konkurencingai joje veikti⁵ bei nepagrįstai varžo ūkio subjektų (Pareiškėjo bei gamintojų ir importuotojų) galimybes veikti rinkoje bei pažeidžia vartotojų interesus⁶.

(8) Anot Pareiškėjo, USAD steigėjų nariai kasmet išleidžia į rinką apie 80 proc. visų užstato sistemoje dalyvaujančių pakuočių, todėl USAD rinkoje tiesiogiai nesusiduria su konkurencija ir gali daryti vienpusę lemiamą įtaką rinkoje veiksmingai ribodamas konkurenciją, t. y. veikti rinkoje pakankamai nepriklausomai nuo konkurentų, tiekėjų ar pirkėjų ir nuo vartotojų, darant poveikį kainoms, įėjimo į rinką galimybėms ar kitoms veiklos sąlygoms. Pareiškėjo teigimu, šiuo metu USAD yra vienintelis užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimo paslaugas teikiantis ūkio subjektas Lietuvoje⁷.

(9) Pareiškėjas pažymi, kad leidimą⁸ veikti kaip užstato sistemos administratorius gavo sudaręs susitarimus su pavieniais gamintojais ir importuotojais, pakuočių pardavėjais, bet tai neužtikrino jo, kaip administratoriaus, efektyvaus veikimo. Dėl to Pareiškėjas siekė bendradarbiauti su USAD įvairiais užstato sistemos klausimais, įskaitant galimybę naudotis USAD valdoma vienkartinę pakuočių priėmimo infrastruktūra bei kitomis sąlygomis, kurios leistų Pareiškėjui teikti užstato sistemos administratoriaus paslaugas, tačiau nepaisant jo teiktų bendradarbiavimo pasiūlymų, USAD sutikimo negavo.

(10) Siekdamas pagrįsti savo teiginius dėl siekio bendradarbiauti su USAD, Pareiškėjas pateikė raštus, kuriais kreipėsi į USAD dėl bendradarbiavimo, bei USAD atsakymus⁹. Pareiškėjo teigimu, be susitarimo su USAD jis negali vykdyti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus funkcijų, o infrastruktūros (taromatų) dubliavimas yra iš esmės neįmanomas, nes visose prekybos vietose turėtų būti statomi atskiri skirtingiems administratoriams priklausantys taromatai. Šiems taromatams pakuočių pardavėjai turėtų skirti dvigubai daugiau vietos, o kiekvienas

³ Prieiga per internetą: < https://81.7.114.195/uploads/docs/docs/3412_0594f3b712613bc9e946b2edb1bdf878.pdf >

⁴ Bylos 1 tomas, 6 lapas.

⁵ Bylos 1 tomas, 150 lapas.

⁶ Bylos 1 tomas, 9 lapas.

⁷ Bylos 1 tomas, 9 lapas.

⁸ Aplinkos ministerija 2015 m. liepos 9 d. sprendimu Nr. (17-2)-D8-5166 suteikė teisę Pareiškėjui vykdyti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklą.

⁹ Bylos 1 tomas, 57–63 lapai.

vartotojas savo sukauptų pakuočių krepšelį turėtų rūšiuoti pagal tai, kokią pakuotę kuris administratorius administruoja.

(11) Pareiškėjas nurodo, kad dėl sistemos dubliavimo pati užstato sistema (jos infrastruktūra) pabrangtų dvigubai, pakuočių pardavėjams tektų dviguba našta dėl to, kad potencialios prekybos vietos turėtų būti išnaudojamos taromatams, o sistema taptų nepatogi vartotojams¹⁰.

(12) Pareiškėjas skundžia ir kitus USAD veiksmus, kurie, jo nuomone, riboja ar gali riboti konkurenciją bei galimai pažeidžia Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimus:

- (a) standartinėje pavidimo sutartyje su gamintojais ir importuotojais USAD galimai numato sąlygas, draudžiančias dirbti su kitu administratoriumi, o taip pat ir praktikoje neįgyvendinamas nutraukimo sąlygas;
- (b) standartinėje bendradarbiavimo sutartyje, taip pat sutartyje dėl automatizuoto surinkimo įrenginio eksploatavimo USAD galimai numato sąlygas, pagal kurias kito administratoriaus surinkimo infrastruktūra neturi būti priimama veikti greta USAD parūpintos ir pastatytos infrastruktūros, taip pat galimai numato itin griežtas sąlygas atsisakant USAD infrastruktūros;
- (c) standartinėje pavidimo sutartyje gamintojams ir importuotojams USAD galimai nustato skirtingas sąlygas, susijusias su naujo produkto įvedimu į rinką;
- (d) USAD vienašališkai nustato administravimo įmokų dydį;
- (e) nustatydamas skirtingus sąnaudų kompensavimo tarifus priklausomai nuo to, ar vienkartinė pakuotė priimama automatizuoto surinkimo būdu (taromatu) ar rankinio surinkimo būdu, USAD galimai diskriminuoja pakuočių pardavėjus priklausomai nuo to, ar jie yra USAD steigėjai, ar ne;
- (f) USAD galimai nustato ir moka pakuočių pardavėjams nepagrįstus sąnaudų kompensavimo tarifus.

(13) Nustatyta, kad standartinės USAD pavidimo sutartys su gamintojais ir importuotojais bei pakuočių pardavėjais yra skelbiamos viešai¹¹, tačiau jose nėra tiesiogiai įtvirtintų Pareiškėjo nurodytų nuostatų dėl draudimo dirbti su kitu administratoriumi ar priimti greta veikti kito administratoriaus surinkimo infrastruktūrą. Pareiškėjas nepateikė paaiškinimų, kurios konkrečiai standartinių pavidimo sutarčių nuostatos ar (ir) kiti USAD veiksmai pagrindžia ir įtvirtina jo nurodomus konkurencijos ribojimus. Pareiškėjas taip pat nepateikė duomenų, skaičiavimų ar kitų jo teiginius dėl įmokų ar tarifų galimo prieštaravimo Konkurencijos įstatymo reikalavimams pagrindžiančių įrodymų.

(14) LVAT nutarties 48 punkte nurodyta, kad Nutarimas dalyje dėl aukščiau išvardytų Pareiškėjo Pareiškime nurodytų argumentų dėl Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimų pažeidimo negali būti laikomas teisėtu ir pagrįstu, Konkurencijos tarybos vertinimas, kuriuo atsisakoma pradėti tyrimą dėl galimo piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, yra itin lakoniškas, stokoja pagrindimo.

2. Skundžiami viešojo administravimo subjektų veiksmai dėl galimo prieštaravimo Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams

(15) Pareiškėjas nurodo, kad Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios priežiūros (Aplinkos apsaugos agentūra) bei kontrolės (Regionų aplinkos apsaugos departamentai) institucijos neužtikrino ir neužtikrina sąžiningos konkurencijos laisvės atitinkamoje rinkoje ir priėmė teisės aktus ir kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas USAD bei diskriminuoja Pareiškėją.

(16) Pareiškėjas nurodo, kad nebuvo užtikrinta, jog teisės vykdyti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklą neįgytų USAD¹².

¹⁰ Bylos 2 tomas, 105 lapas.

¹¹ Prieiga per internetą: <https://grazintiverta.lt/gamintojams-ir-importuotojams/sutartys/41>; <https://grazintiverta.lt/pardavejams/sutartys/46>.

¹² Bylos 1 tomas, 11 lapas.

(17) Pareiškime nurodoma, kad teisinio reglamentavimo spragos Pareiškėjui sukuria užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklos neefektyvumo¹³ problemą, kurią Pareiškėjas siekė spręsti kreipdamasis į USAD dėl galimybės naudotis jo vienkartinių pakuočių priėmimo infrastruktūra arba kurti bendrą pakuočių surinkimo vietų tinklą ir pakuočių pavyzdžių ir brūkšninių kodų registrą¹⁴.

(18) Anot Pareiškėjo, visi didieji Lietuvos Respublikoje veikiančios mažmeninės prekybos tinklai (pakuočių pardavėjai) atsisakė bendradarbiauti ir derėtis su Pareiškėju arba visai neatsakė į Pareiškėjo pasiūlymus tiek dėl pakuočių atliekoms priimti skirtų priemonių įrengimo, tiek dėl jų kaip pakuočių importuotojų pareigos dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje¹⁵. Pažymėtina, kad su Pareiškėju atsisakė bendradarbiauti net ir tie pakuočių pardavėjai, kurie yra susikūrę savo taromatų tinklą ir USAD taromatais nesinaudoja¹⁶. Didžiausiems mažmeninės prekybos tinklams atsisakius bendradarbiauti, Pareiškėjas negali turėti vartotojams efektyvios pakuočių atliekų surinkimo infrastruktūros, o didieji alaus gamintojai ir natūralaus mineralinio vandens gamintojai taip pat atsisakė bendradarbiauti su Pareiškėju dėl dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje¹⁷. Pareiškėjui neturint galimybės įrengti taromatų ar kitaip vykdyti pakuočių atliekų surinkimo funkcijų populiariausiose ir labiausiai vartotojams prieinamose atliekų grąžinimo vietose (didžiuosiuose prekybos centruose), jis negali pateikti konkurencingų pasiūlymų gamintojams ir importuotojams¹⁸.

(19) Pareiškėjas taip pat nurodo, kad nustatytas poįstatyminis teisinis reguliavimas faktiškai neleidžia gamintojams ir importuotojams naudotis dviejų ar daugiau užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių paslaugomis, nors tokio ribojimo nėra Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – PPATĮ)¹⁹. Todėl Pareiškėjas skundžia Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-791 „Dėl Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 20 punktą ir 30.3 papunktį, teigdamas, kad toks poįstatyminis reguliavimas įtvirtina sąžiningos konkurencijos laisvę pažeidžiančias taisykles. Pareiškėjas iš esmės teigia, kad nėra užtikrinami užstato sistemos vientisumo ir suderinamumo reikalavimai.

(20) Pareiškėjas taip pat nurodo, kad jis ne kartą informavo Aplinkos ministeriją ir jai pavaldžias institucijas apie poįstatyminio reguliavimo trūkumus bei teikė pasiūlymus²⁰ (įtvirtinti visų sistemos administratorių pareigą priimti ir apskaityti visų gamintojų vienkartinės pakuotes; patvirtinti sistemos administratorių tipinę bendradarbiavimo sutartį, joje nustatant vieningos apskaitos įsipareigojimus ir patvirtintus įkainius; Aplinkos ministerijos nuožiūra paskirti darbo grupę, suteikus teisę joje dalyvauti ir Pareiškėjui, kad būtų leista visapusiškai įvertinti būsimus pakeitimus ir sistemos veikimo užtikrinimą). Tačiau, anot Pareiškėjo, institucijos jokių priemonių nesiėmė²¹.

(21) Pareiškime taip pat nurodoma, kad Pareiškėjo veiklos dokumentai nebuvo suderinti su Aplinkos apsaugos agentūra dėl to, kad Pareiškėjas neturi sutarčių su visais pakuočių pardavėjais, kurie privalo dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje. Pareiškėjas nurodo, kad neturint tokio suderinimo yra prarandama teisė išrašyti atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, kas, Pareiškėjo teigimu, reiškia draudimą vykdyti užstato už vienkartinės pakuotes sistemos

¹³ Bylos 1 tomas, 12–15 lapai.

¹⁴ Bylos 1 tomas, 133 lapas; Bylos 2 tomas, 190-191 lapai.

¹⁵ Bylos 1 tomas, 44–56 lapai.

¹⁶ Bylos 2 tomas, 35 lapas.

¹⁷ Bylos 1 tomas, 8 lapas.

¹⁸ Bylos 1 tomas 135–136 lapai.

¹⁹ Bylos 1 tomas, 8 lapas.

²⁰ Bylos 1 tomas, 64–65 lapai bei 75–93 lapai.

²¹ Bylos 1 tomas, 15 lapas.

administratoriaus veiklą²². Pareiškėjo veiklos dokumentai buvo suderinti jam laimėjus teisinią procesą LVAT²³.

(22) LVAT nutarties 54 punkte nurodyta, kad Nutarimo dalis dėl galimo Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimo priimta teiginius dėl reguliavimo ydingumo vertinant paskirai, t. y. nevertinant viso teisinio reguliavimo, reglamentuojančio užstato už vienkartinės pakuotes sistemos funkcionavimo, įskaitant Pareiškėjo ir Aplinkos apsaugos agentūros teisinių ginčų turinį ir juose nustatytas aplinkybes. LVAT teigimu, užstato už vienkartinės pakuotes sistemos funkcionavimo teisiniame reguliavime nėra nuostatų, užtikrinančių, kad užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius privalo apskaityti, o taip pat – ir užtikrinti kito administratoriaus administruojamų vienkartinių pakuočių atliekų priėmimą iš visų vartotojų, o pakuočių pardavėjai privalo sudaryti sutartis su visais užstato sistemos administratoriais, dėl ko kyla pagrįstų abejonų dėl teisinio reguliavimo suderinamumo su Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatomis, kurios (abejonės) gali būti pašalintos Konkurencijos tarybai atlikus Pareiškimo šiuo aspektu tyrimą.

3. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos teisinis reglamentavimas

(23) PPATĮ 7 straipsnio 1 dalies 2 punkte gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje, jeigu jie tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių pakuotes pagal šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalį nustatytas užstatas.

(24) PPATĮ 7 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad šią pareigą gamintojai ir importuotojai gali vykdyti tik pavesdami užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriui organizuoti užstato už vienkartinės pakuotes sistemą.

(25) PPATĮ 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte gamintojams ir importuotojams taip pat nustatyta pareiga apmokėti dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje išlaidas, susijusias su užstato sistemoje surenkamų vienkartinių pakuočių atliekų sutvarkymu ir užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimu, taip pat visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo pakuočių atliekų tvarkymo klausimais išlaidas.

(26) Pagal PPATĮ 8 straipsnio 2 dalį, vienkartinių pakuočių pardavėjai privalo priimti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekas ir grąžinti užstatą. PPATĮ 8 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad pakuočių pardavėjai turi organizuoti vienkartinių pakuočių atliekų priėmimą ir užstato grąžinimą prekybos vietose ar teritorijose arba arti jų, tačiau ne didesniu kaip 150 m atstumu nuo prekybos vietų, užtikrindami tokias pačias kaip prekybos vietų darbo valandas.

(27) PPATĮ 11² straipsnio 2 dalyje įtvirtintos užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus funkcijos. Įgyvendinant PPATĮ 11² straipsnį, patvirtintas Tvarkos aprašas, kurio 1 punkte nurodyta, kad jis nustato užstato už vienkartinės pakuotes Sistemos organizavimo plano, užstato už vienkartinės pakuotes sistemos Finansavimo schemos ir visuomenės Švietimo ir informavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programos sudėties, jų rengimo, derinimo, koregavimo ir ataskaitų apie Sistemos organizavimo plano vykdymą bei informacijos apie Finansavimo schemeje ir Švietimo programoje numatytų priemonių vykdymą teikimo tvarką. Tvarkos aprašo 20 punktu nustatyta elgesio taisyklė užstato administratoriui su atsakinga institucija derinant pirmuosius dokumentus administratoriaus veiklai pradėti, o 30 punktu nustatyta, kokie dokumentai ir informacija sudaro užstato administratoriaus metinę ataskaitą.

(28) Konkurencijos taryba, siekdama išsiaiškinti minėto teisinio reglamentavimo daromą poveikį Pareiškėjui, kreipėsi į Aplinkos ministeriją.

(29) Aplinkos ministerija Konkurencijos tarybai nurodė, jog užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriumi galėjo tapti bet kuris juridinis asmuo, galintis susitarimais su pakuočių pardavėjais bei gamintojais ir importuotojais pagrįsti savo galimybes atlikti PPATĮ nurodytas funkcijas visoje Lietuvos Respublikoje.

---

²² Bylos 1 tomas, 136 lapas.

²³ Bylos 2 tomas, 86 lapas.

(30) Aplinkos ministerijos teigimu, užstato už vienkartinės pakuotes sistema turi būti vieninga – taromatai turi priimti visas pakuotes. Aplinkos ministerijos nuomone, užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriai gali bendradarbiauti ir bendru sutarimu aprūpinti tą patį pakuočių pardavėją viena bendra ar keliomis automatizuoto užstatinių pakuočių atliekų priėmimo priemonėmis²⁴.

(31) Aplinkos ministerijos manymu, kiekvienas gamintojas ir (ar) importuotojas visas savo pareigas, susijusias su dalyvavimu užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje, turi pavesti vienam pasirinktam užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriui²⁵.

Konkurencijos taryba konstatuoja:

(32) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis nustato pareigą viešojo administravimo subjektams užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę vykdant jiems pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu, o šio straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(33) Konkurencijos įstatymo 7 straipsnis draudžia ūkio subjektams piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant visokius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti atitinkamoje rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus.

(34) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte nurodyta, jog Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jei pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

(35) Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-89 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto įgyvendinimo principų apraše (toliau – Aprašas) buvo įtvirtinti principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujamesi Apraše nustatytais tyrimo įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės bei racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš šių principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo ar apimties.

(36) Vertinant Pareiškėjo prašymą pradėti tyrimą dėl USAID veiksmų ir viešojo administravimo subjektų sprendimų atitikties atitinkamai Konkurencijos įstatymo 7 ir 4 straipsnio reikalavimams bei Pareiškimo atitiktį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į Apraše įtvirtintą racionalaus išteklių naudojimo principą (Aprašo 8.3 punktas). Aprašo 14 punkte nurodoma, kad, vadovaudamasi racionalaus išteklių naudojimo principu, Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams, 15.1 papunktyje nurodyta, kad spręsdama dėl tyrimo pradėjimo Konkurencijos taryba vertins konkretaus tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti, o 15.2 papunktyje nurodyta, kad

---

²⁴ Bylos 2 tomas, 124 lapas.

²⁵ Bylos 2 tomas, 124 lapas.

spřsdama dēl tyrimo pradējimo Konkurencijos taryba vertins tyrimui atlikti reikalingą laiką ir būtinus bei turimus žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

(37) Pareiškėjas iš esmės prašo pradėti Konkurencijos įstatymo 4 ir 7 straipsnių pažeidimo tyrimą dēl to, kad užstato už vienkartinės pakuotes sistemos reguliavimas (jo trūkumas) privilegijuoja USAD ir diskriminuoja Pareiškėją, neužtikrina šios sistemos vientisumo ir suderinamumo, taip pat USAD atsisakymas sudaryti sutartis su Pareiškėju (bendradarbiauti) ir kiti veiksmai varžo Pareiškėjo galimybes sudaryti sutartis su gamintojais ir importuotojais bei pakuočių pardavėjais ir efektyviai veikti rinkoje.

(38) Nagrinėjamu atveju analizė reikalinga nustatyti, ar egzistuoja Pareiškėjo nurodytos konkurencijos problemos užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje, bei jas nustačius Konkurencijos tarybai veiksmingai prisidėti prie minėtų problemų išsprendimo. Tai apimtų kompleksinį ne tik poįstatyminio teisinio reguliavimo (ar jo trūkumo), bet ir įstatymų vertinimą, poreikį keisti ar pildyti šiuos teisės aktus, taip pat daugelio sistemos dalyvių veiksmų vertinimą bei poreikį įtvirtinti jiems atitinkamas teises ir pareigas. Tai patvirtino ir LVAT nutartis, kurioje nurodyta, kad Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio atžvilgiu turėtų būti nagrinėjamos ne paskiros teisės aktų nuostatos, tačiau teisinio reguliavimo sistema, įskaitant tai, kad tam tikri ūkinės veiklos aspektai nėra sureguliuoti (šio nutarimo (22) pastraipa). Konkurencijos taryba šiuo atveju vertina tokiai analizei reikalingus Konkurencijos tarybos išteklius ir tokio tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti.

(39) Teisinis reguliavimas, kuris nustato esmines ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, turi būti įtvirtintas ne vien viešojo administravimo subjektų teisės aktais ar sprendimais, o įstatymuose²⁶. LVAT nutartyje nurodyta, kad užstato už vienkartinės pakuotes sistemos funkcionavimo teisiniame reguliavime nėra nuostatų, užtikrinančių, kad užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius apskaito ir užtikrina kitų administratorių administruojamų vienkartinų pakuočių atliekų priėmimą iš visų vartotojų, o pakuočių pardavėjai sudaro sutartis su visais užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriais. Tokio pobūdžio įpareigojimai, ypač reikalavimai pakuočių pardavėjams sudaryti sutartis su visais užstato administratoriais ar draudimas sistemos dalyviams steigti savo užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių, jeigu būtų pripažinti būtiniais ir pagrįstais, atsižvelgiant į LVAT praktiką, turėtų būti nustatyti įstatymuose.

(40) Be to, kiek tai susiję su viešojo administravimo subjektų sprendimų ar teisės aktų (jų nuostatų) atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams vertinimu, Pareiškėjas nenurodė konkrečių poįstatyminių teisės aktų nuostatų, kurios sudaro skirtingas konkurencijos sąlygas užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriams ar privilegijuoja USAD Pareiškėjo atžvilgiu, o Pareiškime detaliau įvardintos teisės aktų nuostatos nėra aiškinamos ir taikomos taip, kaip jas interpretuoja Pareiškėjas²⁷. Atitinkamai Konkurencijos taryba turėtų vertinti kompleksinį šioje srityje taikomą poįstatyminį reglamentavimą, o neatliekant užstato už vienkartinės pakuotes sistemos teisinio reglamentavimo pakeitimų įstatyminiu lygmeniu, t. y. PPAITĮ pakeitimų, vien Konkurencijos tarybos vertinimai ir galimi įpareigojimai viešojo administravimo subjektams pakeisti poįstatyminį reglamentavimą nepakeistų situacijos rinkoje ir nepasiektų tyrimo tikslų. Atsižvelgiant į tai, kad tokia analizė bet kuriuo atveju pareikalautų didelių laiko ir žmogiškųjų Konkurencijos tarybos išteklių, jie būtų naudojami neracionaliai.

(41) Vertinant USAD veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams, pagal tokio pobūdžio pažeidimų nustatymui taikomą įrodinėjimo standartą ir teismų praktikos reikalavimus, taip pat turėtų būti atlikta išsami ekonominė ir teisinė analizė, įskaitant, apibrėžta

²⁶ LVAT 2021 m. gegužės 17 d. sprendime Nr. eI-12-502/2021 pagal VAAT prašymą ištirti norminio administracinio akto teisėtumą (keleivių vežimo organizavimo klausimas) nurodyta, kad atvejai, kada yra organizuojamas ar gali būti neorganizuojamas konkursas vežėjams parinkti, taip pat maksimalus terminas, kuriam gali būti pratęsta atitinkama sutartis dėl keleivių vežimo, yra esminės ūkinės veiklos sąlygos, kurios turi turėti įstatyminį pagrindą (51, 52, 57 pastraipos).

²⁷ Tvarcos aprašo 20 punkto ir 30.3 papunkčiai reglamentuoja užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus teikiamo plano ir ataskaitų turinį ir nereguliuoja konkurencijos sąlygų rinkoje, pavyzdžiui, nenustato įpareigojimų gamintojams ir importuotojams.

atitinkama rinka, kurioje veikia ir kurioje atlieka įtariamus piktnaudžiavimo veiksmus USAD, taip pat kurioje pasireiškia galimas tokių veiksmų poveikis, bei įvertintos konkurencijos sąlygos joje, vertinama, ar dėl skundžiamų USAD veiksmų būtų pakenkta vartotojams; priklausomai nuo tyrimo metu nustatytų faktinių aplinkybių (jeigu paaiškėtų, kad USAD veiksmai Pareiškėjo atžvilgiu galėtų būti vertinami kaip atsisakymas tiekti), galimai turėtų būti atliktas įvertinimas, ar vienkartinį pakuočių surinkimo infrastruktūra (taromatai) yra laikoma esminiu ištekliu²⁸, ar Pareiškėjas galėjo pats sukurti panašią ir efektyviai veikiančią infrastruktūrą (taromatų ar kitokių taros surinkimo punktų tinklą), atliktas konkurentų efektyvumo vertinimas²⁹. Bet kuriuo atveju, net jeigu USAD galėtų būti įpareigotas suteikti Pareiškėjui prieigą prie savo infrastruktūros, pakuočių pardavėjai bei gamintojai ir importuotojai nebūtų įpareigoti pasirašyti sutarčių su Pareiškėju, todėl nagrinėjamu atveju visa apimtimi neišspręstų Pareiškėjo įvardintų jo veiklos problemų, nurodytų (18) pastraipoje(17). Pažymėtina, kad neturėdamas sutarčių su pakuočių pardavėjais, Pareiškėjas negalėtų vykdyti veiklos prekybos vietose, kuriose naudojami pakuočių pardavėjams priklausantys taromatai arba vienkartinį pakuočių surinkimas yra organizuojamas rankiniu būdu, bei kompensuoti pakuočių pardavėjams už jų patiriamas pareigų užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje vykdymo sąnaudas, susijusias su vienkartinį pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimu³⁰. Kaip nurodyta šio nutarimo (39) pastraipoje, įpareigojimais pakuočių pardavėjams, užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriams ar kitiems ūkio subjektams pirmiausia turėtų būti nustatomi įstatymu, todėl vien USAD veiksmų tyrimas, kuris pareikalautų itin didelių Konkurencijos tarybos išteklių, taip pat veiksmingai nepakeistų situacijos rinkoje ir nepasiektų tyrimo tikslų.

(42) Be to, kiek tai susiję su Pareiškėjo pateiktais įtarimais dėl USAD įmokų ir tarifų dydžių bei sutarčių nuostatų prieštaravimo Konkurencijos įstatymo reikalavimams, kaip nurodyta šio nutarimo (13) pastraipoje, Pareiškėjas nepateikė duomenų, pagrindžiančių jo įtarimus, o standartinėse sutartyse Pareiškėjo teiginius pagrindžiančių nuostatų nėra. Tai papildomai rodo, kad detalesnis Pareiškėjo teiginių teisingumo ir pagrįstumo bei faktinių aplinkybių nagrinėjimas ir vertinimas pareikalautų neproporcingų Konkurencijos tarybos išteklių.

(43) Taigi, Konkurencijos taryba turėtų skirti itin didelius išteklius sudėtingoms bei didelės apimties teisinėms ir faktinėms aplinkybėms nagrinėti, įskaitant, ar Pareiškėjo nurodomos galimos konkurencijos problemos užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje iš tiesų egzistuoja, ar yra nulemtos teisinio reglamentavimo (jo trūkumo), įskaitant įstatymų lygiu, ar sistemos dalyvių veiksmų, ar abiejų. Tokia Konkurencijos tarybos analizė būtų netikslinga ir turėtų itin mažą tikimybę pasiekti konkrečius rezultatus. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos pokyčiai, jeigu tokie reikalingi, turėtų būti sprendžiami kompleksiskai, teisinio reglamentavimo, įskaitant ir įstatymų, pakeitimais, o Konkurencijos tarybos funkcijos ir įgaliojimai atlikus tyrimus nėra susiję su kitų sričių politikos formavimo bei reguliavimo funkcijomis.

(44) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei į tyrimui reikalingą atlikti laiką, būtinus ir turimus Konkurencijos tarybos žmogiškuosius ir finansinius išteklius, detalesnis USAD veiksmų ir viešojo administravimo subjektų sprendimų nagrinėjimas ir vertinimas neatitiktų racionalaus išteklių

²⁸ Pareiškėjas nepateikė savo argumentus pagrindžiančių įrodymų, jog taromatų infrastruktūra yra esminis išteklius. PPATĮ 11² straipsnio 2 dalies 4 punkte numatyta, kad užstato už vienkartinės pakuotes administratorius turi aprūpinti pakuočių pardavėjus pakuočių atliekoms priimti skirtomis priemonėmis, kurios turi būti parinktos atsižvelgiant į parduotuvės prekybos plotą ir parduotuvėje surenkamų pakuočių atliekų kiekį, tačiau neįpareigoja užstato už vienkartinės pakuotes administratoriaus prekybos vietose įrengti būtent automatizuotą taromatų tinklą. Konkurencijos taryba taip pat turėtų vertinti aplinkybių, kad kai kurie prekybos tinklai yra įsirengę savo taromatus ir USAD taromatais nesinaudoja, reikšmingumą.

²⁹ Pranašumais grindžiamos konkurencijos sąvoka iš esmės apima konkurencinę padėtį, kuriai esant vartotojai gauna naudos dėl mažesnių kainų, geresnės kokybės ir didesnio naujų ar geresnių prekių ir paslaugų pasirinkimo. Tokiu atveju dominuojančią padėtį užimanti įmonė gali pateisinti veiksmus, kuriems gali būti taikomas SESV 102 straipsnyje nustatytas draudimas, įrodydama, kad išstūmimo poveikį, kurį galėjo lemti jos elgesys, kompensuoja ar netgi viršija produktyvumo nauda, suteikiama ir vartotojams (Teisingumo Teismo 2022 m. gegužės 12 d. sprendimas byloje Nr. C-377/20, *Servizio Elettrico Nazionale SpA ir kt. prieš Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato and Others*, 85-86 pastraipos).

³⁰ Kaip tai numato PPATĮ 11² straipsnio 2 dalies 5 punktas.

naudojimo principo, kadangi pareikalautų neproporcingų Konkurencijos tarybos išteklių lyginant su tikėtinais tyrimo rezultatais.

(45) Įvertinus šiame nutarime nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjo nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir sudaro pagrindą atsisakyti pradėti tyrimą, kaip numatyta Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte.

(46) Kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad ūkio subjekto veiksmai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų sprendimai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.

(47) Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, taip pat neriboja Pareiškėjo teisės, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 51 straipsnio 2 dalimi, kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo ar neteisėtų veiksmų nutraukimo, ar, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 23 straipsnio 1 dalimi, kreiptis į teismą dėl viešojo administravimo subjektų sprendimų.

(48) Konkurencijos taryba pažymi, jog šis nutarimas priimtas Pareiškėjo nurodytos informacijos ir Konkurencijos tarybos surinktos informacijos pagrindu Pareiškimo vertinimo metu ir neriboja Konkurencijos tarybos teisės paaiškėjus kitoms aplinkybėms ar gavus papildomos informacijos, leidžiančios įtarti galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus, pradėti tyrimą savo iniciatyva.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 4 straipsniu, 7 straipsniu ir 24 straipsnio 4 dalies 8 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl viešosios įstaigos Užstato sistemos administratoriaus veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams ir viešojo administravimo subjektų sprendimų atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ATSIŠAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS UŽSTATO SISTEMOS ADMINISTRATORIAUS VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS IR VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SUBJEKTŲ SPRENDIMŲ ATITIKTIES KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-10-11 Nr. 1S-110 (2022)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Monika Dumbrytė-Ožiūnienė, Grupės vadovė, Teisės grupė
Sertifikatas išduotas	MONIKA DUMBRYTĖ-OŽIŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-10-11 12:55:47 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-29 17:46:33 – 2024-12-27 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Šarūnas Keserauskas, Pirmininkas, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	ŠARŪNAS KESERAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-10-11 14:04:33 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-10-11 14:04:50 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-17 10:11:18 – 2024-08-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:17 iki 2024-12-19 11:01:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.60
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-10-11 14:17:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-10-11 14:17:00 Dokumentų valdymo sistema Avily